

СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 20
(7581)
СУБОТА
12
ЛЮТАГА
1944 г.

Цана 20 кап.

Войскі 1-га Украінскага фронту 11 лютага авалодалі горадам Шэпятоўка—вялікім чыгуначным вузлом і важным апорным пунктам абароны немцаў.

Слава нашай гераічнай Чырвонай Арміі!

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Генералу арміі ВАТУЦІНУ

Войскі 1-га УКРАЇНСКАГА фронту, у выніку абыходнага маневру і атакі з фронту, сёння, 11 лютага, авалодалі горадам ШЭПЯТОЎКА—вялікім чыгуначным вузлом і важным апорным пунктам абароны немцаў.

У баях за авалодаванне горадам ШЭПЯТОЎКА вызначыліся войскі генерал-лейтэнанта ЧЭРНЯХОУСКАГА, генерал-маёра АФОНІНА, генерал-маёра ЧУВАКОВА, генерал-маёра ГОЛАСАВА, генерал-маёра МІШЧАНКА, генерал-маёра КОЗІНА, палкоўніка ПЯТРЭНКА, танкісты генерал-лейтэнанта танкавых войск ПАЛУБАЯРАВА, палкоўніка НОВАХАЦЬКА, артылерысты генерал-маёра артылеры ФРАЛОВА і лётчыкі генерал-палкоўніка авіяцыі КРАСОУСКАГА.

У знамянаванне атрыманай перамогі злучэн-

ні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях, прадставіць да прысваення назвы «ШЭПЯТОЎСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 11 лютага, у 21 гадзіну сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе нашым доблесным войскам, якія авалодалі горадам ШЭПЯТОЎКА, дванаццаціцю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБВЯШЧАЮ ПАДЗЯКУ ўсім ніруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне горада ШЭПЯТОЎКА.

Вечная слава героям, якія загінулі ў барацьбе за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы

Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

11 лютага 1944 года.

Неадкладна аднавіць прамысловасць будаўнічых матэрыялаў

Доблесная Чырвоная Армія вызваляе Беларусь раён за раёнам. Адступаючы пад націскам Чырвонай Арміі, нямецкія бандыты ў бяспільнай злосці разбураюць нашы фабрыкі і заводы, знішчаюць усё тое, што было створана рукамі нашага народа на працягу дзесяцігоддзяў.

На зямлі, дзе прайшоў воін Чырвонай Арміі—воін-вызваліцель, узнімаецца жыццё. Прайшоў невялікі тэрмін з дня вызвалення немцаў, а ў вызваленых раёнах БССР разгарнулася гарачая аднаўленчая праца. Вызваляе насельніцтва з велізарным натхненнем робіць усё, каб хутчэй аднавіць гаспадарку, узяць з панелі і руін нашы гарады і вёскі, нашы фабрыкі і заводы, калгасы і транспарт.

Для аднаўлення патрабуецца вялікая колькасць будаўнічых матэрыялаў—цэглы, чарпіцы, вапны. Нашы будоўлі павінны неадкладна і ў дастатковай колькасці атрымаць усё неабходнае, каб як мага хутчэй увесці ў строй фабрыкі і заводы, аднавіць калгасныя пабудовы.

Да вапны ў Беларусі была густая сетка механізаваных прадпрыемстваў па выпрацоўцы мясцовых будаўнічых матэрыялаў. Зараз іх амаль няма. За час свайго крывавага панавання немцы разбурылі гомельскія цэгельныя заводы, клімавіцкія сілікатны і вапнавыя заводы, разбурылі ва ўсіх раёнах вытворчыя памішканні, сілавыя ўстаноўкі, нахлзныя шляхі, узарвалі абсталяванне. Шалёныя звыры да-

шчэнту знішчылі гофманскія печы, сушыльнікі, павелі.

Нялёгка, але пачэсная, вялікай дзяржаўнай важнасці задача стаіць перад усімі работнікамі сістэмы будаўнічых матэрыялаў, перад мясцовай прамысловасцю, прамысловай кааперацыяй, перад абласнымі і раённымі партыйнымі і савецкімі арганізацыямі. Гэта задача заключаецца ў тым, каб у самы кароткі тэрмін аднавіць прадпрыемствы будаўнічых матэрыялаў, разгарнуць працу па разборцы завалаў, аднаўленню цэхаў і заводу абсталявання. Неабходна паклапаціцца аб рабочай сіле. Рабочых такіх кваліфікацый, як фармаўшчыкі, садчыкі, абпальшчыкі, можна і трэба рыхтаваць праз кароткатэрміновыя курсы. Значную частку рабочай сілы будуць складаць жанчыны. Таму цяпер ужо трэба паклапаціцца аб стварэнні ім неабходных умоў—арганізаваць вытворчае навучанне, адкрыць дзіцячыя яслі і сады.

Да аднаўлення прадпрыемстваў прыступлена ўжо. Вясной гэтага года вызначана пусціць у эксплуатацыю цэгельныя заводы №№ 5, 6 і 17 (Гомель), сілікатны і вапнавыя заводы ў Клімавічах. Дзяржава адпускае для аднаўлення гэтых прадпрыемстваў адпаведныя сродкі. Баявая задача—своечасова і мэтазгодна выкарыстаць гэтыя сродкі, даць ва ўстаноўленыя тэрміны неабходныя будаўнічыя матэрыялы.

Аднаўленне прадпрыемстваў патрабуе весці ваеннымі тэмпамі, на-франтавым. Да пачатку сезона заводы павінны ўступіць у строй і даваць прадукцыю. Часу заставаецца не многа, а ўся работа на сутнасці ляжа наперадзе. Ёсць пагроза, што пры цяперашнім станавішчы спраў у раёнах і ў Наркамце будаўнічых матэрыялаў заводы не здолеюць атрымаць неабходную дапамогу—матэрыяльную і тэхнічную, аператыўную і неадкладную. Неабходна зараз-жа ўкамплектаваць прадпрыемствы тэхнічнымі кадрамі. Людзі для гэтага ёсць.

На многіх будоўлях абмежаваліся тым, што паставілі будаўнічыя брыгады па 15—20 чалавек. Гэтага далёка недастаткова. Неабходна ўсур'ез, не марнуючы ніводнага дня, разгарнуць працу па разборцы завалаў, аднаўленню цэхаў і заводу абсталявання. Неабходна паклапаціцца аб рабочай сіле. Рабочых такіх кваліфікацый, як фармаўшчыкі, садчыкі, абпальшчыкі, можна і трэба рыхтаваць праз кароткатэрміновыя курсы. Значную частку рабочай сілы будуць складаць жанчыны. Таму цяпер ужо трэба паклапаціцца аб стварэнні ім неабходных умоў—арганізаваць вытворчае навучанне, адкрыць дзіцячыя яслі і сады.

Вялікую ролю ў вытворчасці будаўнічых матэрыялаў на базе мясцовай сыравіны павінны адыграць арпелі прамысловай кааперацыі. Выпрацоўка цэглы ручным спосабам, пры якім не патрабуецца складанага абсталявання, можа быць наладжана ў кожным раёне. Пакуль-што Белкаапроксвет не надае сур'ёзнай увагі гэтай справе, ён пават не мае дакладных вестак і меркаванняў аб магчымасцях кожнага раёна.

Аднавіць разбураныя прадпрыемствы, арганізаваць вытворчасць будаўнічых матэрыялаў на базе мясцовай сыравіны, даць усё для таго, каб народная гаспадарка была адбудоўвана за самы кароткі тэрмін—баявая задача работнікаў прамысловасці, партыйных і савецкіх арганізацый вызваленых раёнаў.

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫўНАЯ ЗВ'ОДКА ЗА 11 ЛЮТАГА

На працягу 11 лютага на Лужнім напрамку нашы войскі працягвалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх занялі некалькі населёных пунктаў.

Войскі 1-га Украінскага фронту, у выніку абыходнага маневру і атакі з фронту, 11 лютага авалодалі горадам і вялікім чыгуначным вузлом Шэпятоўка.

На поўнач ад Звенігародна і Шпола нашы войскі працягвалі весці баі па знішчэнню акружнай групіроўкі праціўніка і, скажучы кальцо акружэння, авалодалі населёнымі пунктамі Глушкі, Чэрапін, Ольхоўчы, Міраполье, Паташня, Таганча, Пато-

чына, Нова-Паўлаўка, Пешкаўскі і чыгуначнай станцыяй Таганча. Адначасова на захад ад Звенігародна нашы войскі адбівалі атакі вялікіх сіл пяхоты і танкаў праціўніка, якія імкнуліся прабіцца на дапамогу да акружанай групіроўкі.

На другіх участках фронту—разведка, артылерыйска-мінамётная перастрэлка і ў радзе пунктаў баі мясцовага значэння.

На працягу 10 лютага нашы войскі на ўсіх франтах надбілі і знішчылі 89 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём знішчэння артылерыі збіта 62 самалёты праціўніка.

Па Совецкаму Саюзу

Закончана будаўніцтва ТЭЦ

Алтайскага трактарнага завода

Асобная будаўнічая частка № 15 Наркамбуда, якая нядаўна рапартавала таварышу Сталіну аб заканчэнні будаўніцтва Алтайскага трактарнага завода, здала

ў эксплуатацыю турбагенератар № 3, заводскай цеплаэлектрацэнтралі. Увесь комплекс работ па маўнтажу, выпрабаванні і пуску турбіны выканан за 40 дзён.

Аконнае шкло вызваленым раёнам

Для аднаўленчых работ у вызваленых ад нямецкай акупацыі раёнах Курлаўскі шклозавод імені Валадарскага (Іванаўская абласць) вырабіў і адправіў звыш 250 тысяч квадратных метраў аконнага шкла.

У адгрузцы шкла актыўна

ўдзельнічае насельніцтва пасёлка Курлаўскі. Нядаўна патрабавалася тэрмінова адгрузіць 12 вагонаў прадукцыі. На пагрузку прышлі хатнія гаспадыні, служачыя ўстаноў, і работа была выканана ва ўстаноўлены тэрмін.

Пачаліся заняткі ў Кіеўскім універсітэце

На першых курсах Кіеўскага дзяржаўнага універсітэта імені Шэўченка пачаліся заняткі. Студэнты размясціліся ў новым корпусе факультэта гуманітарных навук, у аўдыторыях хімічнага факультэта і ў лабараторыі батанічнага сада. Усе астатнія кар-

пусы універсітэта ўзарваны нямецка-фашысцкімі захопнікамі. Спален прыгожы будынак галоўнага корпуса.

Маладзёг гораха ўзялася за вучобу. У вольныя гадзіны студэнты дзімагаюць аднаўляць вучэбныя карпусы.

Поспех калінінскіх калгаснікаў

Калгасы Калінінскай абласці выканалі дзяржаўны план засыпкі пасенных фондаў па зернявых культурах на 110 процантаў, па ільну—на 104 процанты і па

бульбе—на 114 процантаў. Вялікую колькасць насення звыш плана засыпалі калгасы Бежынка, Тарапецкага, Завідаўскага і другіх раёнаў.

Дом-музей Н. С. Станіслаўскага

У доме, дзе жыў народны артыст СССР Н. С. Станіслаўскі (Масква, вул. Станіслаўскага, 6), арганізуюцца філіял музея МХАТ. Рашэннем Камітэта па справах

мастацтваў яму прысвойваецца назва «Дом-музей Н. С. Станіслаўскага». Дырэктарам-ахоўнікам прызначана К. Е. Аляксеева.

Падсобныя гаспадаркі і сталовыя

На металургічных заводах Данбаса пачалі працаваць аддзелы рабочага забеспячэння. Створаны 54 падсобныя гаспадаркі. Іны рыхтуюцца да вясны: рамантуюцца сельскагаспадарчыя машыны, інвентар, рыхтуюцца пасенне, прыгвоззяцца ў парадак

плодовыя сады. Вясная сяўба будзе праведзена на плошчы 20 тысяч гектараў.

Аднаўляюцца заводскія сталовыя. На Макееўскім металургічным заводзе адкрыта 12 сталовых. Пры заводах пабудаваны млынны і пяркарні.

Насустрэч слаўнай 26-й гадавіне

НАША ГЕРАІЧНАЯ ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ

23 лютага 1944 года савецкі народ святкуе 26-ю гадавіну Чырвонай Арміі. Гэту знамянальную дату мы адзначаем цяпер з тым большай радасцю, што Чырвоная Армія прыходзіць да свайго юбілея з буйнымі перамогамі на фронце барацьбы з нямецка-фашысцкімі акупантамі.

У кастрычніку 1917 года рабочыя і сяляне нашай краіны пад кіраўніцтвам партыі большавікоў скінулі ўладу памешчыкаў і капіталістаў і ўпершыню ў гісторыі чалавечства ўстанавілі сваю родную, савецкую ўладу. Перамога Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі была сутэста шалёнай злосцю і нянавісцю эксплуатацыйных класаў. Для таго, каб абараніць заваёвы Кастрычніка, неабходна было стварыць сваю армію.

28 студзеня 1918 года В. І. Ленін падпісаў закон аб арганізацыі Чырвонай Арміі на добраахвотных пачатках. Працоўныя масы краіны з вялікім уздымам сустрэлі гэты закон. За два месяцы ў армію добраахвотна ўступіла больш 100.000 чалавек. Асноўным ядром Чырвонай Арміі былі атрады Чырвонай Гвардыі, арганізаваныя партыяй большавікоў у 1917 годзе.

У гэты час Расія ўсё яшчэ знаходзілася ў стадыі вайны з Германіяй. Германскія імперыялісты разлічвалі з дапамогай унутранай контррэвалюцыі захапіць Петраград, скінуць савецкую ўладу і ператварыць нашу Радзіму ў сваю калонію.

У адказ на ўзброеную інтэрвенцыю нямецкіх імперыялістаў партыя Леніна—Сталіна ўзяла супроць захопнікаў мільённыя масы народа. Большавіцкая партыя і савецкі ўрад разгарнулі велізарную арганізацыйную работу па стварэнню ўзброенай сілы маладой Савецкай рэспублікі.

У гэтыя дні пад Псковам і Нарвай адбылося тое, чаго пазней ніяк не маглі растлумачыць нямецкія гісторыкі. Адборныя германскія дывізіі пад Псковам і Нарвай былі разгромлены маладымі атрадамі Чырвонай Арміі.

Дзень разгрому войск германскага імперыялізма—23 лютага 1918 года—стаў днём нараджэння маладой Чырвонай Арміі, традыцыйным святам савецкага народа.

Хутка пасля разгрому немцаў пад Псковам і Нарвай пачалася вяртанне інтэрвенцыі імперыялістычных дзяржаў. Шалёныя атакі аб'яднаных сіл унутранай контррэвалюцыі і чужаземных інтэрвентаў выклікалі неабходнасць пашырыць армію. 28 мая 1918 года ўрад выдаў дэкрэт аб пераходзе ад камплектавання арміі добраахвотнікамі да абавязковай ваеннай павіннасці. Краіна стварыла мільённую армію.

Ідэйным патхніцелем і стваральнікам Чырвонай Арміі, яе галоўным кіраўніком быў Ленін. Ленін трымаў у сваіх руках усе ніці кіраўніцтва Чырвонай Арміі.

Велізарную ролю адыграў у гэтыя цяжкія дні таварыш Сталін. Таварыш Сталін заўсёды быў там, дзе была найбольшая небяспека, дзе патрэбна было цвёрдае большавіцкае кіраўніцтва. І там, дзе быў Сталін, Чырвоная Армія заўсёды перамагала.

Пад кіраўніцтвам Леніна і Сталіна Чырвоная Армія выкавала ў годы грамадзянскай вайны ў сваіх радах такіх ваенных кіраўнікоў новага тыпу, як Фрунзе, Варашылаў, Тімашэнка, Будзёны, Кіраў, Орджанікідзе, Куйбышэў. З глыбін Чырвонай Арміі выраслі легендарныя народныя героі-самародкі Чапаеў, Шчорс, Катыўскі, Лазо, Пархоменка.

300 тысяч камуністаў, або 65 процантаў агульнага ліку членаў партыі большавікоў, знаходзіліся ў радах арміі і паказвалі прыклады рэвалюцыйнай мужнасці, баявой адвагі, жалезнай дысцыпліны і самаадданаці. Яны з'яўляліся цэментуючай сілай Чырвонай Арміі.

Над труною Леніна таварыш Сталін ад імя партыі і народа даў клятву змагацца за ўмацаванне Чырвонай Арміі і Чырвонага Флота.

«Ленін не раз указаў нам,— таварыш таварыш Сталін,—што ўмацаванне Чырвонай Арміі і паліцыйнае яе становішча з'яўляецца адной з важнейшых задач нашай партыі... Паклянемся-ж, таварышы, што мы не пашкадуем сіл для таго, каб умацаваць нашу Чырвоную Армію, наш Чырвоны Флот...».

Дзякуючы клопатам партыі, улада і асабіста таварыш Сталін наша краіна ў найкарацейшы тэрмін пакончыла са сваёй векавой адсталасцю і стварыла магутную Чырвоную Армію і Ваенна-Морскі Флот, аснашчоныя сучаснай вайсковай тэхнікай. Чырвоная Армія аніраецца на нашу магутную сацыялістычную індустрыю, якая створана за годзі сталініскай п'яцігодкі.

«Гэту магутнасць ужо адчулі на сваёй спіне некаторыя любіцелі чужых зямель. Не адчувае зараз хвалёная нямецка-фашысцкая армія». (Сталін).

Чырвоная Армія выхавана на багатых традыцыях вызваленчых войнаў рускага народа. Мужныя вобразы кіраўнікоў узброенай барацьбы з чужаземнымі захопнікамі і прыгнётальнікамі, вобразы Аляксандра Неўскага і Дзімітрыя Данскага, Мікіла і Пахарекага, Суворова і Кутузова патхняюць воінаў Чырвонай Арміі на самаадданаць, вынослівасць і гераізм.

Баявыя традыцыі і патрыятызм нашага народа, нашай арміі знайшлі сваё яркае ўвасабленне ў баях ля возера Хасан, у абароне дружэстнага нам Мангольскай Народнай Рэспублікі, у раёне Халхін-Гола, у вызваленні брацкіх народаў Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі, якія знемаглі над гнётам паліскай Польшчы. У 1940 годзе Чырвоная Армія панесла сакрушальны ўдар белафінам і ліквідавала небяспеку, якая пагражала Ленінграду.

Два гады і 8 месяцаў таму назад нямецкія палчышчы пачалі і вяраломна пачалі на нашу краіну. Чырвонай Арміі прыйшлося прыняць на сябе ўдар ва ўмовах колькаснай перавагі цалкам адмабілізаваных сіл праціўніка. Але, прыгледзічы на ўсе цяжкасці, Чырвоная Армія ўжо ў пачатку вайны хутка разгарнула свае сілы і аказала нямецкім войскам моцнае супраціўленне. У

абарончых баях Чырвоная Армія затрымала прасоўванне ворага, змяніла яго жывую сілу і тэхніку і гэтым самым сарвала гітлераўскі бязглузды план маланкавай вайны.

Праз пяць месяцаў пасля пачатку вайны Чырвоная Армія на раіаючых участках фронту перайшла ад абароны да наступлення. Узяўшы ініцыятыву ў свае рукі, Чырвоная Армія за кароткі тэрмін панесла нямецка-фашысцкім войскам адзі за другім магутныя ўдары пад Растовам-на-Доне, пад Тхвінам, у Крыму і пад Масквою.

Восенню 1941 года на падступах да Масквы адбылася найвялікшая ў гісторыі бітва. Армія нямецка-фашысцкіх захопнікаў усеі сваёй сілай кінулася прыступам на сталіцу СССР і з разбегу ўдарылася аб жалезную сцяну Маскоўскай абароны. Перайшоўшы затым у наступленне, часці Чырвонай Арміі разбілі пад Масквой орды фашысцкіх разбойнікаў і напеслі германскай арміі жорсткае паражэнне. Ініцыятыву баявых дзеянняў узяла ў свае рукі Чырвоная Армія. Яна адкінула немцаў на 400 кілометраў на захад, вызваліла Маскоўскую і Тульскую абласці. Немцы былі пазбаўлены той ваеннай перавагі, якую яны мелі ў першыя месяцы вайны ў выпіку вераломнага і нечаканага пападу.

Пасля разгрому нямецкіх захопнікаў пад Масквой, іх армія стала намога слабей, а Чырвоная Армія стала больш арганізаванай і моцнай.

Летам 1942 года немцы павялі наступленне толькі на адным паўднёва-заходнім участку фронту. Яны ставілі сваёй мэтай захапіць Сталінград, адрэзаць Маскву ад волжскага і уральскага тыла і ўдарыць па ёй з усходу. Чырвоная Армія, выконваючы сталініскае стратэгічнае план, змагла не толькі ўстаяць перад жорсткім націскам ворага, але абясправіць, знішчыў яго, а затым акружыць і знішчыць 330-тысячную адборную фашысцкую армію, узброеную да зубоў сучаснай тэхнікай.

«Гераічныя абаронцы Масквы і Тулы, Одэсы і Севастопалю, Ленінграда і Сталінграда паказалі ўзоры беззаветнай храбрасці, жалезнай дысцыпліны, стойнасці і ўмення перамагаць. Па гэтых героях раўняецца ўся наша Чырвоная Армія». (Сталін).

Пройдуць годзі, многа яркіх падзей забудзецца, але ніколі не згасне ў сьведомасці савецкага народа найвялікшая бітва за Сталінград. Гісторыя вайны не ведала падобных прыкладаў акружэння і знішчэння такой вялікай колькасці рэгулярных войск, да адразу насычаных сучаснай ваеннай тэхнікай.

Сярод перамог Чырвонай Арміі над нямецка-фашысцкімі захопнікамі яркай стаянкай вылучаецца бітва за Орол і Белгарад. Рыхтуючы летняе наступленне 1943 года, нямецка-фашысцкае камандаванне ставіла сваёй мэтай падняць свой падмочаны аўтарытэт, узяць маральны дух сваёй арміі, узмацніць націск на нейтральныя краіны. Немцы меркавалі разграміць летам 1943 года Чырвоную Армію і разгарнуць

шырокія наступальныя аперацыі супроць нашых саюзнікаў—Англіі і ЗША.

Асноўная стратэгічная мэта нямецкага летняга наступлення заключалася ў тым, каб акружыць савецкія войскі, якія былі размяшчаны па выступу Курскай дугі, а затым выйсці на аперацыйны прастор з паўднёвага ўсходу і разгарнуць шырокія наступальныя аперацыі з мэтай акружэння і захопу Масквы. Для вырашэння гэтай задачы немцы сцягнулі па Орлоўска-Белгарадскім напрамак 38 дывізій, у тым ліку 17 танкавых, 3 матарызаваных і 8 пяхотных.

Разгарнулася жорсткая бітва. Нашы войскі зламалі ў абарончых баях наступальныя сілы ворага і самі перайшлі ў рашучае наступленне. Нямецка-фашысцкія захопнікі былі разгромлены. А праз месяц з пачатку баёў—5 жніўня 1943 года нашы войскі ўзялі Орол і Белгарад.

Прамым вынікам разгрому немцаў па Орлоўска-Белгарадскім напрамку з'явілася паспяховае наступленне нашых войск на ўсім савецка-германскім фронце. Разграміўшы немцаў у раёне Харкава, Чырвоная Армія стварыла неабходныя ўмовы для выгнання іх з левабярэжнай Украіны. Разгром немцаў па смаленскім плацдарме стварыў умовы для вызвалення ад нямецкай погані Савецкай Беларусі.

У 1943 годзе ад ворага вызвалена амаль уся тэрыторыя РСФСР і левабярэжная Украіна. Чырвоная Армія ўступіла на тэрыторыю Беларусі і вызваліла ад нямецкіх захопнікаў 40 раёнаў і абласныя цэнтры Гомель і Мозыр.

У гэтым годзе Чырвоная Армія разграміла нямецкія войскі пад Ленінградам і ліквідавала блакаду Ленінграда. Зараз Чырвоная Армія з кожным днём вызваляе ўсё новыя раёны савецкай тэрыторыі.

У чым-жа сіла Чырвонай Арміі? «Сіла Чырвонай Арміі,—гаворыць таварыш Сталін,—заключецца, перш за ўсё ў тым, што яна вядзе не захопніцкую, не імперыялістычную вайну, а вайну ачынную, вызваленчую, справядлівую...».

Сіла Чырвонай Арміі заключаецца, нарэшце, у тым, што ў яе няма і не можа быць расавай нянавісці да другіх народаў, у тым ліку і да нямецкага народа, што яна выхавана ў духу роўнапраў'я ўсіх народаў і рас, у духу павагі да правоў другіх народаў.

На абарону сваёй Радзімы ўзнімаўся ўвесь савецкі народ. Разам з рускімі плячо ў плячо змагаюцца лепшыя сыны народаў Савецкіх рэспублік.

Сіла і моц Чырвонай Арміі заключаецца ў тым, што яна выхавана вялікай партыяй Леніна—Сталіна, што ёю кіруе геніяльны палкаводзец, Вярхоўны Галоўнакамандуючы Маршал Савецкага Саюза таварыш Сталін.

Прыняты Вярхоўным Саветам СССР закон аб стварэнні вайсковых фарміраванняў саюзных рэспублік і аб пераўтварэнні ў сувязі з гэтым Народнага Камісарыята Абароны з агульнасаюзнага ў саюзна-рэспубліканскі Народны Камісарыят паслужыць далейшаму ўмацаванню нашай арміі.

«Ворагі Савецкага Саюза могуць не сумнявацца, што ў вы-

ніку гэтых новых вайсковых фарміраванняў сілы нашай дзяржавы яшчэ больш умацуюцца. Гэта прымусіць іх надалей быць пасабленнем. Гэта новае ўвасабленне мацнеючай дружбы народаў Савецкага Саюза будзе садзейнічаць далейшаму росту аўтарытэту нашай краіны ў вачах народаў Усхода і Захада». (В. Молатаў).

Перамогі Чырвонай Арміі і паражэнні нямецка-фашысцкіх войск выклікалі крызіс гітлераўскай Германіі і яе арміі. Гітлераўская Германія знаходзіцца на парозе поўнага банкруцтва; ўзмацнена ідзе працэс развалу гітлераўскай разбойніцкай кааліцыі.

Бесперапынныя паражэнні нямецкіх войск на савецка-германскім фронце і ўдары саюзнікаў на Германіі і яе прыхваснях блоку патрэбны патрэбны фашысцкім вайскам. Цяпер ён развальваецца на нашых вачах. Італія капітулявала і стала ваяваць супроць Германіі. Фінляндыя, Венгрыя, Румынія, адчуваючы немінучасць сваёй паражэння, глядзяць у куцты, каб у зручны момант уцячы з гітлераўскага блока.

Гітлераўская Германія і яе вассалы стаяць напярэдадні сваёй катастрофы.

Ваенная і міжнародная абстаноўка карэнным чынам змянілася ў карысць антыгітлераўскай кааліцыі. Баявы саюз трох вялікіх дэмакратычных дзяржаў—Англіі, СССР і ЗША—узмацнеў у агні вайны.

На канферэнцыі кіраўнікоў трох дзяржаў—СССР, Англіі і ЗША ў Тэгеране ўзгоднен план разгрому германскай арміі. Вызначаны асноўныя напрамкі ўдараў па ворагу, тэрміны і маштабы аперацый. Удары Чырвонай Арміі з усходу і ўдары асноўных сіл нашых саюзнікаў з захаду і поўдня забяспечаць поўны разгром гітлераўскай Германіі.

Вайна ідзе да канчатковай развязкі. Дзень перамогі набліжаецца. Задача зараз заключаецца ў тым, каб не спыніцца на дасягнутым, не захапляцца поспехамі.

«Перамога цяпер блізка, але каб яе зававаць, неабходна новае напружанне сіл, самааддана праца ўсяго тыла, умелыя і рашучыя дзеянні Чырвонай Арміі на фронце. Было-б злчыствам перад Радзімай, перад савецкімі людзьмі, якія часова папалі пад фашысцкае ірмо, перад народамі Еўропы, якія панутуюць пад нямецкім ігам, калі-б мы не вынарысталі ўсіх магчымасцей для паскарэння разгрому ворага. Нельга даваць ворагу перадышні. Вось чаму мы павінны напружыць усе нашы сілы, каб дабіць ворага». (Сталін).

Наш народ і яго армія паказалі ў Айчынай вайне несакрушальнае адзінства. Уся краіна аб'ядналася вакол свайго вялікага мудрага правадыра таварыша Сталіна. Вялікі саратнік Леніна, прадаўжальнік яго бессмертнай справы, наш Вярхоўны Галоўнакамандуючы Маршал Савецкага Саюза Іосіф Вісарыянавіч Сталін вядзе армію і народ да поўнай перамогі, да таржаства нашай справядлівай справы.

І. САПЕГА.

МЫ ЛЮБІМ СВОЙ КАЛГАС

На ўсёму раёну і за яго межа-мі хадзіла слава аб нашым калгасе-мільянеру. Калгаснікі суседніх сельгасарцёў прызджалі да нашых майстраў сельскай гаспадаркі пераймаць вонгт высокай агратэхнікі, умелай арганізацыі працы, пабачыць дасягненні лепшых жывёлаводаў.

Савецкая дзяржава навечна за-мацавала за намі 4.065 гектараў зямлі. Калгаснікі ўсімі сіламі ду-шы любілі сваю зямлю, дбайна апрацоўвалі яе. І зямля стары-цай аплачвала іх работу. У прад-ваенным 1940 годзе мы атрымалі на 100 пудоў зернавых і 1.200 пудоў бульбы з кожнага гектара.

З кожным днём калгасныя фер-мы панаўняліся статкам. На ко-жой ферме налічвалася 534 кані. Кожны год мы атрымлівалі на 96—100 жарабят.

Славіліся і другія фермы. Кал-гас меў 460 кароў, 500 авец, 130 свіней. Перад вайной калгас-нікі арганізавалі буйную ферму хатняй птушкі. Жывёла ў калгасе была пераважна племянная і давала шмат прадукцыі.

Багата і культурна жымлі пра-паўнікі зямлі. Сярод содзень хат-велічна высіліся грамадскія пабу-довы калгаса—2 клубы, радыё-вузел, электрастанцыя, што асвятляла каля 500 сялянскіх хат, цагляны завод, артэзіянскі калодзеж, паравы млын. На пра-цадзень калгаснікі атрымлівалі на 3—4 кілаграмы зернавых, 8 кілаграмаў бульбы, шмат іншых прадуктаў і на 2 руб. грашмыма.

Гэта радаснае жыццё абарвалі нямецкія бандыты. Як толькі яны акупіравалі наш калгас, над

вёскаю апусцілася цёмная фа-шысцкая ноч.

За час свайго крывавага пана-вання нямецкія звары сілалі 100 дамоў калгаснікаў, спалілі клуб, радыёвузел, разбурылі артэ-зіянскі калодзеж, электрастан-цыю. Яны знішчылі ўсё, чым славіўся наш калгас, чым гана-рыліся нашы калгаснікі. Нямец-кія бандыты разбурылі і спалілі 13 свірнаў, 14 гунаў, 8 капю-шань. У дзікай варварскай злобе немцы знішчылі 20 гектараў па-нашага саду—1.119 плодовых дрэў-высеклі бандыты і вывезлі іх ва ўрочышча Рэчкі. Агульныя стра-ты, прычыненыя калгасу немца-мі, дасягаюць 15 мільёнаў 236 тысяч рублёў.

Нашы калгаснікі часта ўспамі-налі сваё вольнае калгаснае жыццё і былі пверда перакананы ў тым, што нямецкім бандытам нядоўга гаспадарыць на нашай святой зямлі...

З часу прыходу Чырвонай Ар-міі мы правялі вялікую аднаў-ленчую працу. Людзі працуюць з адзінай думкай, з адзіным ім-квеннем—хутчэй адрадыць бы-лую славу калгаса.

Выдатных поспехаў дасягнула цяжарная брыгада, якой кіруе Рыгор Швадронаў. Брыгада рас-працавала графік аднаўлення жылёвых і грамадскіх будынкаў і дакладна яго выконвае. Пера-давыя цесляры Сцяпан Лясны, Сцяпан Батанаў выконваюць па дзве дзённыя нормы. Іх праца-вызначаецца акуратнасцю. За два месяцы брыгада цесляроў адра-мантавала 230 кватэр калгасні-каў, пераважна чырвонаармейскіх

сем'яў. Збудаваны і адноўлены 5 свірнаў, паравы млын, 3 па-мяшканні школ, кароўнік, 2 ка-пюшні. Будуецца дзіцячы дом для сірот, банькі якіх зацінулі ад ня-мецкіх акупантаў.

Але ўсё гэта толькі пачатак. Калгасу прадстаіць пасяць у гэ-тым годзе зернавых—870 гекта-раў, ільну—70, бульбы—326, канопель—8, грэчкі—60, проса—10, гародніх культур—45 га. Калгаснікі старання рыхтуюцца да сяўбы. Як толькі былі адра-мантаваны свірны, пачалася за-сыпка насенных фондаў, насня-хова ідзе рамонт сельскагаспадар-чага інвентара. Калгасны каваль Аляксей Глухаў большую палову інвентара прывёў у парадак.

Усе калгаснікі клапацяцца аб цягавой сіле. Кожны калгаснік здаў пэўную частку канцэнтраван-ных кармоў для коней. Гэта дало магчымасць паставіць знясіленых коней на адпачынак і падкармі-ваць іх.

У калгасе створаны звонны вы-сокіх ураджаяў. Члены звоняў саборнічаюць паміж сабой за лепшую надрыхтоўку да сяўбы. У гэтым годзе калгаснікі мярку-юць вывезці на калгаснае поле не менш 1.015 тон гною, 1.000 тон торфу і 25 тон напелу.

Мы горада любім свой калгас. Пройдзе год—два і мы зноўку вернем яму славу перадавога кал-гаса-мільянера. Парукай гэтаму—патрыятызм калгаснікаў, іх сум-ленная праца.

Міхась КРУМНАЧОУ,
старшыня калгаса
імені Варашылава,
Ветнаўскага раёна.

ПУЦЕЙЦЫ ЗА ПРАЦАЙ

Вызвалена значная частка Бе-ларускай чыгункі. Адступаючы пад ударамі нашых войск, ня-мецкія вылюдкі ў лютай злосці знішчылі пучавую гаспадарку. Яны разбурылі шляхі, узарвалі або вывезлі рэйкі і шпалы; раз-бурылі большасць мастоў, стрэ-лачных пераводаў, дарожных і дыстанцыйных майстэрняў, шлі-хавых будак. На-варварску раз-буран немцамі Гомельскі вузел, поўнаасцю знішчана яго пучавая гаспадарка.

Пучейцы Беларускай чыгункі з вялікай энергіяй узяліся за ад-наўленне разбуранай гаспадаркі. Ужо адноўлена 825 кілометраў талоўных і станцыйных шляхоў, 463 стрэлачных пераводы, 13 мастоў, 88 шліхавых будак.

Начальнік 2-й дыстанцыі пучі-таў. Сёміч, намеснік начальніка 10-й дыстанцыі тав. Самасват, загадчык майстэрнямі 3-й ды-станцыі тав. Лазінскі, дарожны майстар тав. Крычаўскі, тав. Ер-

мачанка і рад іншых уладчаваль-цаў Чырвонай Арміі прышлі на вызваленныя ўчасткі чыгункі і наладзілі хуткае аднаўленне пучавой гаспадаркі. Зараз усе пу-цейцы саборнічаюць паміж са-бою, з дня ў дзень павышаючы прадукцыйнасць працы. Яны ве-даюць, што іх часная і самаадла-ная праца—гэта ўдар па цэнавіс-наму ворагу.

Наперадзе многа працы. Хутка ліквідаваць вынікі гаспадарання нямецка-фашысцкіх захопнікаў, аднавіць чыгуначную гаспадарку, заўсёды ўтрымліваць яе ва ўзор-ным парадку—вось асноўныя за-дачы, якія ставяць зараз перад пучейцамі Беларускай чыгункі.

Хутка вясна. Таму неабходна добра падрыхтаваць усе масты да пропуску ледаходу і вясенняга паводку, дасканалы падрыхтава-ца да расчэстка русла ад абру-шаных фермаў і іншых рэчаў.

П. КАШЛАЧОУ,
намеснік начальніка службы
шляху Беларускай чыгункі.

НІЯКАЙ ЛІТАСЦІ ФАШЫСЦКІМ ЗАБОЙЦАМ!

У некалькі раёнаў Магілёўскай абласці ўступіла доблесная Чыр-воная Армія, вызвалішы з-пад нямецкага гнёту дзесяткі тысяч савецкіх людзей. І тут пачалася велізарная праца па аднаў-ленню разбуранай немцамі народ-най гаспадаркі.

У акупіраваных раёнах аблас-ці гітлераўскія забойцы здзе-куюцца над беларускімі людзьмі. Паддаўна атрах гітлераўскіх бан-дытаў поўнаасцю знішчыў вёскі Сяліба, Лубянка, Замосша, Па-д-калены, Пялюгі і Гарадзец, Бы-хаўскага раёна. У гэтых вёсках немцы, як крыважэрныя звары, расстралялі і спалілі больш 600 мірных жыхараў, зраўналі з зям-лёй да тысячы сялянскіх хат.

Рознымі крывавамі метадамі знішчаюць беларускі народ ня-мецка-фашысцкія мязотнікі. Вё-скі Казёл, Глыбокае, Касцюкові-чы, Круглянскага раёна, бамбілі 11 нямецкіх самалётаў. Усе па-будовы поўнаасцю разбураны. За-біта вялікая колькасць жыхараў. У вёсцы Перакаль пры праездзе немцы забілі старую Лебедзеву М. А. У вёсцы Кабылянка яны да смерці закатавалі Мычко Аляксандру, дабіваючыся ад яе вестак.

Нямецкія вырадкі ідуць на са-мыя страшэнныя злачынствы. У

вёсцы Доўгае яны атруцілі буды-бу мясцовых жыхараў. У пер-шы-ж дзень загінула 20 чала-век. У мястэчку Клічаў яны ар-ганізавалі продаж атручанай солі.

Як ваўкі, нямецкія гвалтаўні-кі і забойцы галяюцца за мірны-мі жыхарамі, доўга і адпраўля-юць іх на катаргу ў Германію. На вуліцах горада Быхаў фа-шысцкія мязотнікі схапілі і ад-правілі за адзін толькі дзень да 200 чалавек.

Беларускі народ бачыць сваё выратаванне ў актыўнай і жор-сткай партызанскай барацьбе. Цэлымі вёскамі ідуць мясцовыя жыхары ў лясны Беларусы по-мсцяць ворагу крывёю за кроў, смерцю за смерць. Лясы Магілёў-шчыны азарыліся поўнымем свя-шчэннай партызанскай барацьбы.

Адзін з атрадаў, які дзейнічае пад кіраўніцтвам тав. К., за асенне-зімовыя месяцы пусціў пад адкос 131 эшалон з тэхнікай і жывой сілай немцаў. На ша-сейных дарогах партызанамі зні-шчана 27 бронемашын і вялікая колькасць аўтамашынаў. У выніку жорсткіх баёў разгромлена 25 нямецкіх гарнізонаў, спалена 4 вялікія базы з гаручым, знішча-на некалькі тысяч варожых сал-дат і афіцэраў.

Днямі атрад партызан над-камандаваннем тав. С. напаў на адзін нямецкі батальён і разгра-міў яго. Толькі невялікай частцы гітлераўцаў удалося выратавацца бегствам. Партызаны захапілі трафей—штабныя дакументы, вя-лікую колькасць узбраення і абоз з харчаваннем.

У горадзе Бабруйску амаль штодзённая чуюцца выбухі. Няў-лоўныя народныя барацьбіты по-сцянь гітлераўцаў за іх крыпа-выя злачынствы. Ныдаўна група партызан узарвала вялікае бенза-сховішча і заправачную калонку на нямецкім аэрадроме. У другім месцы горада партызаны ўзарвалі вялікі рамонтны майстэрні, знішчышы пры гэтым 52 аўта-машыны, 2 танкі, 12 гармат, 8 топ беззінгу і ўсё абсталяванне.

Так штодзень магілёўскія партызаны паносаць жорсткія ўдары па нямецкіх войсках.

П. КАВАЛЕУ.

АДПОМСЦІМ ЗА ІХ!

У ГОМЕЛЬСКІМ ДЗІЦЯЧЫМ ДОМЕ

Усё гэта здарылася на вачах дзяцей у вёсцы Казловічы, Глу-скага раёна. Немцы ўварваліся ў хату да Куліка і пачалі даныт-вацца пра гаспадара.

Кулік працаваў начальнікам пошты ў Казловічах. Калі прыш-лі немцы, адразу-ж пайшоў у партызаны.

— Дзе Кулік, дзе гаспадар?— дамагаліся фашысты.

— Няма гаспадара, пайшоў да брата,—адказала Тацяна Кулік.

Гэта былі яе апошнія словы. Тут-жа, на вачах шасці дзяцей, гітлераўскія звары расстралялі жанчыну.

Партызаны пакланаліся аб дзеці Куліка. Патаемнымі спеж-камі яны пераправілі іх праз лі-нію фронту, даставілі ў дзіцячы дом.

44 выхаванцы налічваюцца за-раз у 1-м Гомельскім дзіцячым доме. У пераважнай большасці гэта дзеці-сіроты, дзеці франта-вікоў, партызан. Бацькі іх зацінулі ад рук немцаў, і пагэтаму ў ва-чах дзяцей успыхае аганёк ня-навісці, калі гутарка заходзіць аб гітлераўцах. Немцы забілі бацьку Ліды і Жэні Храпко з вёскі Жалвінец. Яны зрабілі дзя-цей сіротамі, ды і самі дзеці пу-дам засталіся жыць—суседзі за-хавалі.

Фашысты закатавалі маці ў Надзі і Соні Сталіней з вёскі Страхава, Глускага раёна. Яны забілі маці Мусі Львовіч, Лёні і Валі Пікус...

Спіс ахвяр фашысцкага тэрору можна працягваць бясконца.

Вось Валодзя Бяспрозвінчын. Яму пяць год. Ён глядзіць на ўсіх пераналоханымі вачыма. Як ён застаўся жыць? Ён быў пад расстралам. Бацьку і маці яго (прозвішча іх невядома) немцы забілі, а хлопчыка знайшлі ля іх трупамі жывога. Валодзю падбра-лі мясцовыя жыхары, і цяпер, калі ў Гомелі адкрыўся дзіцячы дом для дзяцей, бацькі якіх заці-нулі ад рук немцаў, яго накіра-валі ў гэты дом.

Валодзя ў цэнтры ўвагі дзя-цей. Аб ім клапацяцца ўсе—і выхавальні і дзеці. Хлопчык вяр-

таецца да жыцця, хоць яму не-так лёгка забыць перажытае.

Дзіцячаму дому № 1 адвалі будынак на вуліцы імені Горкага. У пакоях дэпла, чыста, дзеці до-бра апракуты.

Выхавальніца Марыя Брын прынесла дзіцячыя кніжкі і дзеці з захапленнем слухаюць высялы кэзкі Карнея Чукоўскага. Але кніжак мала тут. Гомельскія камсамольцы бяруць шэфства над першым дзіцячым домам. Шэфы абавязаліся набыць мабля і кніжкі. І гэта трэба зрабіць хут-чэй.

Е. САДОУСКІ.

Беларускія пар-тизаны наносаць бесперапынныя ўдары па нямецка-фашысцкіх акупантах, руйнуючы іх тылы, зні-шчаючы жывую сілу і тэхніку ворага.

На здымку: Група партызан Н-скага атрада падрыхтавацца на выкананне баяво-га задання.

Фото
М. ГАРАХМАНА.

На палях загудуць трактары

Як толькі Клімавічы былі вызвалены ад нямецкіх акупантаў, работчы МТС вярнуліся на сваю ранейшую працу. Многія з іх не пазналі родных мясцін. Сядзіба МТС была выпалена, зраўнана з зямлёй. Яшчэ клубіўся дым на пажарнішчы, калі мы прыступілі да аднаўленняй працы.

Першым чынам наш калектыў пачаў абсталяваць рамонтную майстэрню. Для гэтага прыстасавалі поўразбуранае памішканне былой электрастанцыі. Адшукалі і ўстанавілі там такарны, свёрлыны станкі, падвесілі трансмісію, устанавілі станок для расточкі гільз, газогенератарны матор і кузнечны горан. Цяпер у майстэрні рамонтуюцца машыны і іншы сельгасінвентар.

За два дні напружанай працы быў пабудаваны гараж для машын, інвентара і прыстасавана памішканне для канцылярыі МТС.

Адначасова з гэтым трактарысты і слесары звозілі з лясцоў, палеў і балот разбітыя трактары, плугі. Трактары мы разбіралі на вузлы і дэталі, а потым на конях дастаўлялі ў майстэрню. Да 1 лютага мы злезлі і адрамантавалі 13 трактараў, з якіх чатыры ўжо абкатаны.

Надаўна трактарысты адшукалі яшчэ 4 трактары і рамантуюць іх. За апошні час адрамантавана 7 трактарных плугоў. Якасць рамонту машын, інвентара добрая.

Цяжкую работу па аднаўленню МТС праводзяць 10 рамонтнікаў. Правільна выкарыстоўваючы рабочы час, яны знайдуць пераважваюць дзейныя заданні. Першынство ў сацыялістычным спаборніцтве за студзень заваявалі трактарысты тт. Шалыгін і Сляпцоў.

Рыхтуючыся да 26-й гадавіны Чырвонай Арміі, калектыў нашай МТС абавязаўся дэталірова адрамантаваць два паўднёвыя камбайны, малатарні МК-1100, БД-34 і сямлю.

Пры МТС працуе 6 участковых аграномаў, якія дапамагаюць праўленням калгасаў у падрыхтоўцы да веснавой сяўбы. Пад іх наглядам працуюць 4 трыеры—ачышчаюць насенне. Пасляхова праходзіць ачыстка зерня ў калгасах Асмолавіцкага і Грызівцака сельсаветаў.

Зараз мы арганізуем перасоўваючую майстэрню і рамонт калгаснага інвентара на месцы. Гэта ініцыятыва механікаў тт. Бавадэва і Марчані. Умоцнена рыхтуем таксама да прыёму трактараў з усходніх абласцей Савецкага Саюза, якія дзяржава пасылае ў якасці дапамогі вызваленным раёнам.

Прыдзе вясна і на шырокіх калгасных палях зноў загудуць трактары.

Аляксей ЧАРКІН,
дырэктар Клімавіцкай МТС.
МАГІЛЁўСКАЯ ОБЛАСЦЬ.

Створым фермы вадаплаваючай птушкі

Гутарка з тав. Шытавым—начальнікам Магілёўскага аблземадзела

Да вайны ў большасці калгасаў Магілёўскай абласці былі фермы вадаплаваючай птушкі. Вялікая колькасць рэк, вазёр і прудоў садзейнічала хуткаму развіццю птушкаводства—адной з найбольш прыбытковых галін сельскай гаспадаркі.

Нямецкія акупанты разбурылі калгаснае птушкаводства, вывезлі з нашай абласці ў Германію дзесяткі тысяч хатніх птушак.

Калгаснікі вызваленых раёнаў Магілёўшчыны актыўна аднаўляюць калгасныя птушкафермы. Мяркуецца закупіць у калгаснікаў каля 1000 гусей, качак. У 465 калгасах будуць створаны фермы вадаплаваючых птушак.

У ашчадных насах

Яшчэ ў першых лічбах студзеня на вуліцах Нова-Беліцы з'явіліся напісаныя ад рукі таблічкі з указаннем, як праісці ў ашчадкас. Гэта была першая ашчадная каса, адкрытая ў вызваленым горадзе. Грамадзяне цвёрда верылі ў хуткі зварот савецкай улады і таму старанна захоўвалі аблігацыйны пазык і кніжкі са сваімі ўкладамі.

Калі ў горадзе з'явіліся аб'явы аб адкрыцці ашчадных кас, сюды адразу-ж пачалі прыходзіць наведвальнікі. Тут выплачваюцца

Да восені 1944 года ў калгасах будзе разведзена не менш 25 тысяч гусей і качак.

Зараз у Месіслаўскім, Клімавіцкім, Касцюковіцкім, Хойніцкім раёнах калгасы прыступілі да закупкі хатніх птушак у калгаснікаў, да будаўніцтва і абсталявання памішканняў птушкаферм. У калгасах Хойніцкага раёна рыхтуюць спецыялістаў па разведзенню птушкі.

Хутчэй створыць фермы вадаплаваючых птушак — пачэсны абавязак праўленняў калгасаў, усіх калгаснікаў і калгасніц. Гэта дасць краіне, фронту і калгасам тысячы дадатковых цэнтраў раў мяса.

Выйгрышы па аблігацыйных дзяржаўных пазык. Толькі за некалькі дзён Новабеліцкая ашчадная каса ашчадзіла 40 кунюр. Гомельская ашчадная каса выплаціла выйгрышаў на 100.000 рублёў.

Ашчадскіх вызваленых горада выплачваюць таксама на акрэдытывах, прымаюць новыя ўклады, аднаўляюць старыя, налічаюць процанты.

За 20 дзён Гомельская ашчад-каса прыняла ўкладаў на 145.000 рублёў, Нова-Беліцкая — на 30.000.

Клопаты аб інвалідах Айчынай вайны

Андрэю Талкачову, інваліду Айчынай вайны, грошы прынеслі надом, на Ветраную вуліцу (Гомель), дзе ён пасяліўся пасля шпіталю. Гэта аб ім паклапаціліся органы сацыяльнага забеспячэння.

Не шкадуючы жыцця, Андрэй Талкачоў змагаўся на фронце, біў фашысцкую погань, вызваляў Беларусь. І цяпер, пасля цяжкага ранення, калі Талкачоў выпаў са строю, аб ім па-мацярынску клопаціцца Радзіма.

За два з лішнім месяцы па Гомельскай абласці інвалідам працы і інвалідам Айчынай вайны выдана дзяржаўнай дапамогі на 24.000 рублёў. Разам з Чырвонай Арміяй на вызваленых землях Беларусі прыходзяць мацярынская ласка, сталінскія клопаты аб людзях.

У Беларусі да вайны было некалькі дамоў інвалідаў працы. Святкавіцкі дом для старых не ўдалося эвакуіраваць. Немцы, якія ўварваліся ў Святкавічы, да ніткі абрабавалі безабаронных старых, расправілі іх нагало, а потым пачалі фізічна знішчаць нявінных. Са ста чалавек выраставаліся толькі 27. Астатнія загінулі ад рук фашысцкіх забойцаў і ад голаду.

Тое-ж зрабілі нямецкія нягоднікі з інвалідамі, якія знаходзіліся ў дамах у Касцюковічах і Хо-

цімску. А Дуянаўскі дом інвалідаў фашысты спалілі дашчэнту. Усіх старых, якія пражывалі ў ім, забілі, многіх замарылі голадам. Гэта быў гітлераўскі «новы парадок»...

Зараз адноўлены дамы для інвалідаў працы і старых у Крычаве, Касцюковічах, Хойніцку, Мелахаве, Дуянаўцы і, апрача таго, адкрыты новы дом у Рэчыцы. Дзяржава па-мацярынску клопаціцца аб інвалідах вайны і працы, стварае ім усе ўмовы для добрага жыцця. Іх забяспечылі вопраткай, прадуктамі. Пры некастрычаных дамах маюцца малочныя фермы.

У Крычаве намечана стварыць інтэрнат для інвалідаў Айчынай вайны першай і другой групы на 100 чалавек. Тут інваліды будуць жыць на поўным дзяржаўным забеспячэнні. На меры фізічных сіл яны будуць працаваць, навучацца.

Нельга не адзначыць дапамогу, якую аказвае Беларусі Наркамзабес РСФСР. У Гомелі адкрываецца першая пратэзная майстэрня, у абсталяванні якой дапамагае Наркамат Сацыяльнага Забеспячэння брацкай рэспублікі.

Асаблівымі клопатамі агорнуты ўпоўнакрыты Рэчыцкі дом інвалідаў. У ім змешчаны старыя рабочыя і калгаснікі, якія падарпелі ад нямецкіх акупантаў, засталіся без прытулку. З прыходам савецкай улады гэтым людзям створалі нармальныя ўмовы для жыцця.

С. ЕФИМАУ.

Падарункі для франтавікоў

ЖУРАВІЧЫ. Комсамольцы, настаўнікі і вучні старэйшых класаў рыхтуюць падарункі для франтавікоў да 26-й гадавіны Чырвонай Арміі. Гэты патрыятычны пачына падхоплены і ў калгасах.

Калгаснікі арцелі «12 год Кастрычніка» на сваім агульным сходзе паставілі здаць у фонд Галоўнага Камандавання Чырвонай Арміі 3 тоны бульбы. Іх прыкладу следуюць калгаснікі іншых калгасаў.

КУРСЫ КАЛГАСНЫХ АГІТАРАУ

Аддзел прапаганды і агітацыі Чачэрскага райкома партыі правёў двухтыднёвыя курсы агітатараў для калгасаў. Курсанты вывучылі кнігу таварыша Сталіна «Аб Вялікай Айчынай вайне Савецкага Саюза», а таксама праслухалі лекцыі на тэмы: «Як арганізаваць выхук пасценгазеты», «Калектывныя чыткі газет у калгасе» і рад іншых.

Агітатары прыступілі да работ.

ДАПАМОГА СЕМ'ЯМ ЧЫРВОНААРМЕЙЦАУ І ПАРТЫЗАН

Аддзел сацыяльнага забеспячэння Чачэрскага райсовета дэпутатаў працоўных паўсядзённа клопаціцца аб сем'ях франтавікоў і партызан. За кароткі час 300 сем'яў чырвоных воінаў і партызан атрымалі дапамогу грашыма і рэчамі.

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

ВАЕННЫЯ ДЗЕЙНІ ў ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 11 лютага. (ТАСС) Галоўная стаўка войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што часці амерыканскай 5-й арміі зноў прасунуліся ў Касіно, дзе праціўнік працягвае жорсткае супраціўленне. У адным з іншых пунктаў галоўнага фронту амерыканскай 5-й арміі адбіта вельмі моцная варожая контратака.

Авіяцыя саюзнікаў атакавала скапленыя войск, а таксама рад аб'ектаў праціўніка.

Міжземнаморскія паветраныя сілы саюзнікаў зрабілі каля 850 самалёта-вылетаў.

Дзеянні авіяцыі саюзнікаў

ЛОНДАН, 11 лютага. (ТАСС). Афіцыйна паведамляецца, што ў ноч на 11 лютага англійская авіяцыя атакавала розныя аб'екты ў Берліне.

Бамбардзіроўка і знішчальныя авіяцыя саюзнікаў працягвае рабіць налёты на судны і гавані праціўніка ў Эгейскім моры. 9 лютага ўдзень было патаплена адно гандлёвае судно і сур'ёзна пашкоджаны два другія. Гэтыя-ж бамбардзіроўкі зрабілі мінулай ноччу над Геракліем (востраў Кіпр).

Кніга шведскага дыпламата аб захопніцкіх планах Фінляндыі

СТАГГОЛЬМ, 11 лютага. (ТАСС). Надаўна тут выйшла кніга Эйнара Вірсена «Будучыня Фінляндыі». Аўтар кнігі, былы шведскі пасланнік у Германіі і ў радзе іншых краін, гаворачы аб захопніцкіх імкненнях фінскіх рэакцыянераў, піша: «У сучаснай фінскай літаратуры вялікае месца займае пытанне аб Усходняй Караліі, і ў гэтай літаратуры можна знайсці заяву некаторых панюў аб тым, што Фінляндыя зусім неабходна пашырыць сваю жыццёвую прастору».

Аўтар расказвае аб падрыхтоўцы нямецка-фінляндскай вайны супроць СССР. На яго словах, задаўга да нападу на СССР праводзіліся перавозкі войск праз Швецыю паміж Нарвегіяй і Фінляндыяй. Нямецкія салдаты наступова запаўнялі Фінляндыю, будавалі аэрадромы, умацаванні, ваенныя склады. У маі 1941 года ў Фінляндыі праводзілася мабілізацыя запаса, рыхтавалася эвакуацыя буйных цэнтраў краіны. Разведчыя самалёты, якія вяла-

талі з фінляндскай тэрыторыі, перупалі рускую граніцу. 22 чэрвеня 1941 года, у дзень нападу Германіі на СССР, было аб'яўлена аб удзеле Фінляндыі ў вайне. У той-жа дзень нямецкія бамбардзіроўшчыкі бамбілі Крапіштадт, аперыруючы з фінляндскай тэрыторыі, а 24 чэрвеня аб'яднаныя фінскія і нямецкія войскі перайшлі граніцу СССР.

«Можна лічыць, што Фінляндыя добраахвотна ўступіла ў вайну»,—каментаруе аўтар.

Гаворачы аб заяве фінцаў аб тым, што яны, быццам-бы, вядуць «абсалютную вайну», Эйнара Вірсен піша:

«Такое талкаванне робіць вельмі дзіўнае ўражанне, і наўрад ці можна яго падтрымаць... Выступленні вядомых фінцаў і ваенных аператыв Фінляндыі даказваюць, што яе вайна цесна звязана з вялікадзяржаўнай вайной Германіі».

Кніга Эйнара Вірсена была із'ята неадкладна-ж пасля яе выхаду ў свет.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.